

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy óra 1 frt — kr.

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adtnak.

A király-hymnusz.

Debreczen, április 18.

Hogy született a Rákóczi-induló, a világ egyik leglelkesebb csata-dala?

Csaták viharában, harc zajában, küzdelmek és diadalok közt, ágyú-dörgés s kard-csattogás adták az első akkordokhoz a hangokat, — csatába induló hősök harcziáltása öntötte belé a lelkesedést, elhunyt vitézek végsohaja szolgáltatva hozzá a zokogás hangjait.

Egy nagy, egy fényes korszak van zeneileg megörökítve a Rákóczi-indulóban, mely oly emlékeket keltett fel, hogy a hatalom sokáig üldözte még a hangjegyeit is, attól tartva, hogy ezen induló új életre kelti a szabadság eszméit s föltámadnak tőle az elhunyt kurucz vitézek, kik Bécs-Ujhelyig hordozták diadalmas zászlóikat.

Hogy született a magyar király-hymnusz?

Az országos magyar daláregyesület felkérte Jókait, hogy írjon szöveget egy még nem létező zenéhez. Jókai engedett a kérésnek s csibukra gyujtva megírta a magyar király-hymnusz szövegét.

Mit fejez ki a magyar király-hymnusz?

Hát — őszintén bevallva — nem fejez az ki semmit, — egyetlen gondolata van, hogy: éljen a király! Ezt örömmel és lelkesedéssel ismétli ugyan minden magyar ember, de nem tartja elégnek arra, hogy magyar király-hymnuszszá

avassa, hiszen ennyi gondolatot a hivatatos főispáni, vagy polgármesteri toaszok is tartalmaznak.

Jókai, midőn a magyar király-hymnusz szövegét írta, nem tudott megszabadulni a »Gott erhalte« benyomásától, mely lehet ugyan jó osztrák néphymnusz, de a magyar ember — loyálitása dacára sem veszi be. A »Gott erhalte« olyan emlékeket költ föl lelkünkben, mely emlékek nem alkalmasak a loyalizmus terjesztésére. És a magyar király-hymnusz még is éppen azon szavakkal kezdődik (»Isten tartsd meg«), mint a »Gott erhalte«.

Midőn Jókait a magyar király-hymnusz szövegének megírására felkérték, azt remélték, hogy a magyar nemzet legelső írója leghivebben fogja a magyar nemzet érzelmeit tolmácsolni. E föltevésben azonban csalódtak, hiszen a Jókai király-hymnusza nem magyar király-hymnusz, hanem egyszerű loyális vers, melyet éppen úgy elénekelhet a zulu-kaffer, mint a magyar ember; a Jókai király-hymnuszában egy szó sincs magyar királyról, Magyarországról, magyar nemzetről, magyar alkotmányról, — csupán általánosságban »országunk királyáról« van szó; Jókai nem meri a királyról azt mondani, hogy ő »a legelső magyar ember«, pedig csak ebből az alapgondolatból kiindulva lehetne magyar király-hymnuszt teremteni.

Eltekintve a felhozottaktól, a magyar király-hymnusz még min! vers is igen gyöngye. Rythmusa döcögős, kellő emelkedés, ódai hangulat nincs benne, rimei

meg — különösen a két első versszak — oly gyengék, hogy ezeknél már a XVII-ik században is jobb rimeket írtak; az egész vers az elhamarkodott, kellő inspiráció nélküli munka jellegét viseli magán.

De nem is lehet Jókaitól azt követelni, hogy jó verset is tudjon írni. Jókai el van ismervé legjobb magyar regényírónak, de versírók — hála Istennek — sokkal jobbak vannak nála. A Jókai bábait nem csökkenti az, hogy jó verset s a király-hymnuszhoz jó szöveget nem tud írni, — ellenben a dalárszövetség kritikai érzelme mellett nem a legjobb bizonyíték az, hogy Jókait, és nem másat kértek föl a király-hymnusz szövegének megírására.

Őszintén kívánjuk, hogy legyen magyar király-hymnusz, hogy ünnepélyes alkalmakkor magyar földön ne zendüljön föl a »Gott erhalte« dallama. De nem lehet ezen dolgot erőltetni, hanem nagy alkalomra kell várni, midőn önmagától megszületik a magyar király-hymnusz.

Ezen nagy alkalom pedig megjön, mihelyt a Visztula partján megdördülnek az ágyuk. Midőn az északi zsarnokot hű magyar vitézei élén megalázza a magyar király, midőn Oroszország a magyar király lábainál fog feküdni s Szent-István koronájának viselője hű magyar népének függetlenségi vágyait betölti: megszületik a magyar király-hymnusz, melynek diadalmas hangjai azt fogják hirdetni, hogy a három százados viszály megszűnt, három század sebei begyó-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörössapkástól. —
 XLII.

Oláh-ujoncok a vörössapkások között.

Ugy emlékezem, a vörössapkások kiegészítése első ízben Fehértemplomban történt az 1848-ik év október hónapja végén, vagy nov. hó elején.

Ekkorára már a csaknem mindennapi esztárosok miatt bizony megfogytunk mi takarosan, úgy, hogy nagyon is szükségünk volt a kiegészítésre.

Egy napon, éppen déli 12 óra tájban, érkezett egy jó csapat ujoncz, bántási oláh gye-rekek.

A városház előtti főtéren állítottak fel, s minden század kiválasztotta belőle a maga részét.

Az első századhoz valókat én szedtem ki. Magyarul egyik sem tudott, tehát nekem kelle tudnom oláhu. Meg is tanultam azonnal annyit, hogy »kumtyetyán« (hogy hívják), tehát már tudtam velök beszélni, feltudtam írni az ő

ezirabbnál ezirább, különbnél különb neveiket.

Az elsőnél azonban mindjárt semmivé lett oláh nyelvbeli tudományom, mert a mint nevért kérdeztem, elmondotta az azt háromszor is, de én csak a kereszt nevet a Mitrut értettem, de a vezeték nevével sehogyszem tudtam tisztába jönni, egyáltalában nem tudván kivenni, hogy mit beszél. Irtam tehát neki Pokoláreskó Demetert, és ez lett és maradt meg az ő tisztességes nevének.

Mielőtt tovább mennék, nehogy elfelejtsem, erről az általam így elkeresztelt oláh gye-rekről elmondok egy kis történetet.

Buda alatti táborozásunkban történt. Valami csinylt tett, azt ugyan, hogy mi volt, már meg nem mondhatnám, s ezért három órai guzsa kötést kapott büntetésül. Az én sátram déli oldalán guggolt a meglehetősen jó melegben, mikor ebédelni elmentem. Az ebéd katonásan ment, tehát hamarosan vissza is kerültem. Mikor vissza érkeztem, az én szegény Mitrum már egész kék volt, valamelyik vörössapkás gaznáció — a kit tudnom nem lehetett — egy darab főtt húst nyomott a szájába csupa trefából, hogy ne koplaljon, s ott hagyta. Ez

az istenadta a jó darab húst sem lenyelni, sem a szájából kivenni nem tudta, a guzsa kötés miatt egyik kezét sem használhatván. A mikor én oda érkeztem, már csaknem meg volt fúladvá, és ha csak egy pár percet kések is visszamenetelenmel, biztosan halál fia.

Kirántottam azon perczben a darab főtt húst a szájából, mely ugyancsak erősen állott fogai között, a mi azt mutatta, hogy erőnek erejével le akarta volna nyelni, kötelékét felvágattam, s mikor meg volt szabadítva, jól megdörzsöltem s így megszabadítottam a biztos haláltól, és a további büntetésől.

Szegény Mitru beh sokszor halálkodott érte, mindannyiszor kegyetlenül szidva azt a vörössapkást, ki ily bolond trefát csinált vele.

Midőn a fentebb mondott napon a mi oláh ujonczainkat szerbe-számba szedték, mindnyáját egy nagy ócska kaszarnya-fele épületbe szállásoltuk, tanítónak rendelvén melléjük az oláh nyelvet tökéletesen értő és beszélő Balázs káplárt.

Ezen épület udvarában taníttatta őket. Balázs káplár néhány napig a lépésekre, a fegyver ösmeretére, a töltés és lövésre.

Azt gondoltuk, hogy ezek a mi ujonczaink

gyultak, a magyar nemzet és királya teljesen megértették egymást, — nincs többé olyan prófétára szükség, a ki a közös, a tagasabb haza szeretetét hirdesse, mert a magyar hazának szeretete egy fogalommal lett a loyaltással!

Válasz az oláh ifjaknak. Rendkívül népes gyűlés volt csütörtökön Budapesten, a központi egyetem nagytermében. Mintegy hétszáz egyetemi polgár gyűlt össze, hogy határozzanak az oláh egyemi hallgatók vádaskodásaira adandó válasz felett. A kolozsvári egyetem ifjuságának öt tagból álló küldöttsége is megérkezett a tanácskozás kezdetén bemutatta Rényi József, a gyűlés elnöke. Nyomban rávelős beszéddel üdvözölte a jelenlevőket s kifejtette a gyűlés célját. Majd a következő határozati javaslatot ajánlotta elfogadásra: „Mondja ki az egyetemi ifjuság, hogy jelen mozgalmá egyedül a román egyetemi ifjuság és az annak memorandumában alattomban lappangó törekvések ellen irányul; s midőn ezt kijelenti, egyttal nyilvánítsa ki egyértelműleg és ünnepiesen, hogy törvényes és kötelességszerű tesvériségben akar és fog élni a haza minden nemzetiségű polgáraival és nem kíván meg tőlük mást, mint a mit saját érdekükben és a magyar államészme érdekében jogosan és méltán megkövetelhet.” Ezt a határozati javaslatot elfogadták. Többen szólottak aztán a tárgyról s tartalmas beszédekben czáfoltak meg azokat a rágalmakat, vádaskodásokat, a melyektől csakugy hemzseg az oláh memorandum. Alapos tanulmányra mutattak ezek a beszédek s rendkívül hatással voltak az egybegyűlt fiatalságra. Husz tagból álló bizottságot alakítottak, a melynek az lesz a feladata, hogy a határozati javaslat és a felszólalások értelmében megszerkeszse a választ az oláh memorandumra. Vége is lett ezzel a gyűlésnek. A fiatal emberek nagy része a vigadóba ment, a hol bankettel fejezték be a napot. Vacsora közben üdvözlő táviratot küldtek Moldován Gergely dr. kolozsvári egyetemi tanárnak, a ki román letére nagy felháborodással utasította vissza a memorandum vádjait.

BELFÖLD.

Országos regále-értekezlet. A volt regáletulajdonosok körében, a kik az italmérségi jog megváltásakor bármily ok miatt visszautasították igényeikkel, — országos moz-

ki sem kívánkoznak abból a jó helyből, pedig dehogyan nem; már ötödik napon jelentette tízedes tanító mesterök, hogy az oláh gyerekek azt kívánják, hogy osztassanak be a századjaikba s vigyűk őket csatába.

Kivánságuk teljesült, masnap már mindenik megkapta a vörös sapkát, s ezzel feltek avatva vörös sapkásokká.

Csak látni kellett azt az öömöt, a mit ezek a fiézkók éreztek, mikor az ő lepény alaku kalapjukat a földhöz vágva, a szép vörös sapkát nagy hetykén félre csapva fejökre tették; és hogy kivánságuk egészen beteljesedjék, harmadnap jöttek velünk együtt tűzbe.

Jó gyerekek voltak egytől-egyig, hanem mint ujonczok, ők bizony egy kissé szepegtek az agyu-golyótól, a mennyiben, midőn annak sivitását hallották, vagy félre ugrottak, vagy fejöket félre csapták.

A régi vörössapkások, a kuruczok, mindjárt is meglátták ezt, s össze-beszélték, hogy ha más alkalommal is félre ugrálnak az ujonczok az agyu-golyó elől, egy kicsit megpuhítják őket, hogy jobban állják a tüzet.

És csakugyan a legközelebbi csata után, mikorra még jól ki sem hült a fegyverünk, egy oláh gyerekek köpenyegét hajították a fejére, lekaptak lábáról, az egyik öreg vörössapkás a

galom indult meg abból a czélből, hogy testületi fölépés álltal a pénzügyminiszter részéről ígért pótlólagos megváltási eljárásnál érdekeiket érvényre juttassák. E czélből április hó végén orsz. értekezlet lesz a fővárosban, mely elé egy, a miniszternek átnyújtandó memorandumot fognak terjeszteni.

Országgyűlés. A képviselőház csütörtökön rövid ülést tartott, a melyen a telekkönyvi betétekre vonatkozó törvényjavaslatot harmadik olvasásában megszavazták. Ezután a számvizsgáló és a gazdasági bizottságoknak apróbb jelentéseit vették tudomásul. A legközelebbi ülés hétfőn d. e. 10 órakor lesz, amelynek napirendjére a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatot tűzték ki.

A főváros regálekártalanítása. A főváros számára végérvényesen megállapított regálekártalanítási összeg 5.782,153 forint 60 krt tesz. Ebből a főváros k e s z p é n z b e n 3 f o r i n t 6 0 k r t k a p, mint a mely összeg kötvényekben ki nem szolgáltatható. Regálekártalanítási kötvényekben tehát 5.782,150 frtot kap a főváros.

Könyvnyomdászok kongresszusa. A magyarországi könyvnyomdászok a temesvári kiállítás alkalmával tartják meg kongresszusukat, melylyel egyidejűleg a délmagyarországi könyvnyomdászok egylete megüli fennállásának negyvenedik évfordulóját.

A közigazgatás államosítása. A képviselőház közigazgatási bizottságának csütörtöki ülésén némely függőben maradt szakasz tárgyalása fejeztetett be. A jövő hétfőn tartandó ülésen folytattni fog a törvényjavaslat II-ik fejezetének tárgyalása, a 28-ik §-tól kezdve a 134-ik szakaszig, azután következni fog a 4-ik rész a 218. §-tól a 281-ig. Tehát még mintegy 169. §. tárgyalása van hátra.

KÜLFÖLD.

Szociálista tanulók. A prágai „Kraconos” című akadémiai egyület a helytartóság feloszlatta, mert az egyület február 6-iki gyűlésen elhatározta, hogy a munkásokhoz helyeslő nyilatkozatot intéz és a „Nase Obrane” című munkáslaphoz intézett átiratban azt mondta, hogy a deakáság a munkások szociális programját minden erejéből támogatni fogja és karöltve fog haladni a cseh szociáldemokracziával. — de az „internacionále” val nem.

nyakára, a másik lábára ült, a harmadik pedig kihozva fegyvere vasveszőjét, úgy elpáholták, hogy alig tudott felállani.

Jelentette magát a parancsnok elé, elpanaszolva mit cselekedett három öreg vörössapkás véle. Azonnal előállították a három vádlott is, kik hűségesen elmondották, mit tettek, és miért tettek.

Az ítelet rögtön ki is mondatott felettök e képen: ti, a kik ezt cselekedtetek, okosan és jól cselekedtetek, te pedig fiam ezt a méltó büntetést megérdemelted, sőt, ha még egyszer megtudom, hogy csak félre hajtod is a fejedet, vagy csak behunyod is a szemedet az agyu-golyó elől, kétszer annyit kapsz.

Hát bizony rajta maradt az ő kigyelmén, de nem is mocczant azután sem ő, sem többi tarsa az agyu-golyó elől, hanem kifeszített mellel, feltartott fővel rohant az agyu és puskatűznek, s méltó társai lettek mindnyájan az öreg vörössapkásoknak.

Budavára alatt is újra oláh ujonczokkal akartak bennünket kiegészíteni, de már itt — miután már vagy három ízben megeselekedtek ezt velünk — nem acceptáltuk, azt mondván: elég volt ennyi, lassunk magyarokat is.

Kapros Gábor.

A chilei forradalom valószínűleg előbb-utóbb a fölkelők javára dől el, kik közelebb is szétverték Copiapónál egy háromszáz főből álló csapatot. A felkelők csapatai folytonosan gyarapszanak: azt hiszik, hogy Santiagó és Valparaisó alatt lesznek nem sokára

Az új reichsath. Az osztrák képviselőház elnökévé — 301 szavazattal 5 ellenében — Smolka, az agg lengyel politikus választott meg. Első alelnökké Chlumeckyt, második alelnökké pedig Kathreint választották.

A boszniai és hercegovinai csapatokból három zászlóalj vesz részt a király jelenlétében tartandó brucki hadgyakorlatokon. E csapatok másodszer osztatnak be a közös hadsereg gyakorló keretébe s az idén már Magyarországon keresztül vonulnak táborba, igénybe véve a törvény felhatalmazását, melyet az országgyűlés e tárgyban alkotott.

Bismarck herceg, a volt német kancellár, a Geestemündében megejtett képviselőválasztáson csak relativ szótöbbséget nyert, így közte és a szocialista Schmalfeld közt új szavazás lesz.

Tallózás.

(Kanászbecsület és Gili Balázs. — Egy érzékeny elegia. — Mihaszna András, mint a rossz élcezek elkövőzője. — Új tanári kar a debreczeni kollegiumban. — Luczi-Feri, a szellemesegény ördög. Egy nyilatkozat.)

Azt mondja Gili Balázs a „Debreczeni Hirlap” csütörtöki számában, hogy a kanászok közt is áll fönn bizonyos kollegialitás. Elhiszszük, hogy így van, de azt is tudjuk ám, hogy ezt a nemes erényt aligha Gili Balásztól tanulják. Mert hogy egynémely hirlapíró e tekintetben mögötte marad a kanászoknak, azt el se hinnők, ha nem Gili Balázs mondaná.

Gili Balázs, miután lapjában, a „Debreczeni Hirlap”-ban, egykori lapját, a „Debreczen”-t, melyet éveken keresztül szerkesztett kitünő buzgalommal és mindenki által elismert hivatottsággal, elnevezte egész megvetően „valami hetilap”-nak (és pedig nem is egy ízben), miután e lap munkatársait sorok közt és nyíltan is elmondta „bolond”-nak, „ostoba kritikusc”-nak, „szamárc”-nak, „a hirlapírás muzsikjai”-nak, egy más helybeli heti lap közleményét „a földhözragadt butaság malicziájával írott”-nak, szerkesztőjét és társszerkesztőjét „sem mire kellők”-nek: mindezek után a kollegiális hizelgések után érzékenyen zokog fel, hogy nincs bennünk ő iránta kellő kollegialitás, mert egy pár szerény élcelet mertünk faragni azon kőszá hir alkalmából, hogy ott hagyná a saját lapját, a mit még az „Ellenőr”-nek sem hitt el senki sem.

Ezen lyrikus kesergés valóban megható. Eszünkbe jut a régi vers:

„Zöld erdőn kis Gili zokogva bús.”

Mihaszna András csakugyan itt volt szerkesztőségünkben, hogy elkobozza és bekísérje a Gili Balázsra szánt gyenge élceket.

Ugyanakkor egy más csomagot is hozott magával, melybe, mint mondá, a „Debreczeni Hirlap” elkobzott régi élcei és elmés szójátékai voltak göngyölve s nagyon nehéznek mondta a csomagot.

— Talán a sok szellemességtől?

— Ó nem, felelé Mihaszna András, azok csak lopott holmik benne, hanem tele van hét fontos gorombaságokkal.

A debreczeni tanári kart elakarja csapni Gili Balázs, mert néha még szekundát is szoktak osztogatni. (Nyilván egy né-

mely dolgozótársát félti!?) Az elcsapandó tanárok széke kiváló új szak-erőkkel fog betöltetni.

Kutasi ur következő tárgyra hirdet collegiumot: »Nemzetgazdaság és pénzügytan, különös tekintettel a Hírlapkiadásra.«

Egy másik munkatárs »Szemlévénnyek jelesebb klasszikusaink műveiből« czim alatt egy pár saját költeményét s tárczáját fogja bemutatni, miket részben már a »Bolond Istók« czimű ismert tanügyi szaklapunk is elismeréssel méltatott.

Zölderdei Szepi ur a »Gyűrűs zsidó« népsziműben fogja hallgatóinak magát bemutatni.

Dr. Káli Hegedűs József, mint az élettan tanszékének örököse, közegészségügyi fejtegetéseket ad elő a »Főispánies prépostie bédékről.«

Végül Gili Balázs, mint az »Aesthetika« és »Izléstan« tanára következő szépzésti értekezésekkel fogja fejleszteni a jó izlést: »Kanász becsület.« »Mari, a nő, épamár része.« »A hírlapírás muzsikjai.« »A földhöz ragadt butaság malicziájának elmélete.«

Luczi Ferit szellemes zsegyörögnek tartja Gili Balázs. Talán csak nem ezért kérte föl őt a »Debreczeni Hírlap« munkatársául kecségető honorarium ígérete mellett?

Királysértés miatt denuncziál bennünket Gili Balázs — a saját pártunk előtt. Ilyen a renegátok loyaltása!

Nyilatkozat. A »Debreczeni Hírlap« czimű hetenkint hatszor megjelenő napi lapban »Karczolat« czimmal egy pár élcz-kisérlet, »Collegialitás« czim alatt pedig egy izlésteljes finomsággal s a kiváló szellemesség d-e-licziájával megirt ujdonság jelent meg, mely alólirottat lett volna hivatva kifigurázni.

Ama bizonyos két honvédtiszthez akartunk már mi is fordulni, mikor figyelmeztetve lettünk két nyilatkozatra, melyek egyike valami »Debreczeni Ellenőr« czimű hetilapban jelent meg s így hangzott:

»Kérem ma közölni, hogy Kutasi ur saját kiváló tehetségeit értékesítvén a »Debreczeni Hírlap« szerkesztésében, ettől május elsején visszalépek.

Gáspár Imre.

A másik pedig a »Debreczeni Hírlap« czimű napilap csütörtöki számában ekkép volt kinyomatva:

»Nyilatkozat. A »Debreczeni Hírlap« mult pénteki számában »Öngyilkossági kísérlet a collegiumban« czimű közlemény jelent meg (r. e.) jeggyel, a melyből egyes az eredeti kéziratban foglalt részek kimaradtak s oly részleteket tartalmazott, amelyekről az írónak tudomása nem volt.

Az eszközölt kihagyások és változtatásokért a felelősséget magamra vállalván, — Gáspár Imre ur a lap szerkesztését újra átveszi.
Debreczen, 1891. ápril 16.

Kutasi Imre.

Ezekből a nyilatkozatokból aztán kitűnik, hogy én sem Gáspár Imre urat, e lap felelős szerkesztőjét, sem Kutasi Imre urat, e lap kiadóját és jeles tollu munkatársát, két egy m á s h o z t ö k é l e t e s e n i l l ő, kedves, kedélyes uri embert épen érzékeny kibékülősük boldog családi idylléi közt meg nem zavarhatok; — ezuttal tehát velök tovább szóba nem állok.

Luczi-Feri.

Ujdonságok.

* **Az ügyvédi kamara** holnap rendkívüli közgyűlésre e helyen is felhívjuk a t. kartársak figyelmét. Ez ülésen kerül végleges megállapodás alá a bírói- és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában a képviselőházhoz és az igazságügy-miniszterhez intézendő felirat. Az a szorgalmas munka, melyet e kiváló fontosságú tárgy körül a kamara új életre ébredt állandó bizottsága végzett számot tarthat a kartársak osztatlan érdeklődésére. —

Annál erősebben hisszük, hogy az nem is fog elmaradni, mert a kamara mai vezetése alatt feltétlenül remélhetjük, hogy ügyvédi kamaránk a magyar jogszolgáltatás küszöbön levő nagy átalakulásában az őt törvényes jog szerint megillető befolyását ezentul minden kérdés körül teljes mértékben érvényesíteni fogja.

* **A budai honvédszobor bizottsága**, melynek feladata volt a Budavár ostrománál elesett névtelen honvédek emlékére emelendő szobor helyét a fővárosi tanács határozata szerint újból véglegesen megállapítani, ez ügyben már végleg döntött. A bizottság elnöke Ivánka Imre indítványára a megtörtént szemle és kombinációk után — a Disztéren fennálló 9-ik számú ház kávéháza előtt 24 méter távolságban — a már aszfaltírozott és erős köszikla alappal ellátott bérkocsik állomása fogadtatott el egyhangulag a szobor helyét, mely a Tárnok-utca sarkáig 23 méter és 17 centiméter, az Uri-utca sarkáig pedig 29 méter távolságra esik. Elhatározottat továbbá, hogy e szobor leleplezése 1892. évi május 21-én, mint a vár bevételenek 43-ik évforduló napján már megtörténhet. A szoboralpazat gránitkő mintája lepecsételtet és Ivánka Imre elnök megőrzésére bízott.

* **„Kurucz leány“** czim alatt egész terjedelmében közli a »Független Ujság« tegnapi száma Baylona urhölgynek, lapunk kiváló munkatársának a »Debreczen« szerdai számában megjelent »A kurucz vármegyék« cz. cikkét. Ennek közlése által azt akarja kimutatni a »F. U.«, hogy a közigazgatás államosításának ügye országsszerte oly nagy érdeklődést keltett, hogy a nők is élénken foglalkoznak vele.

* **A hét mennyei zár.** Ilyet is árulnak, csak hogy nem a vasárus üzletekben, mert fogadni mernék, hogy derék vaskereskedőknek nem tettek ilyen megrendelést. Wertheim pántent zárja e hét mennyei zárhoz semmi. Szent nének s atyák kínálják s a ki a hét mennyei zárat megveszi, nem száz napos bünbocsánatot nyer, de jóval több áldásban részesül. Biztos tudomásunk szerint ilyenekkel elvan árasztva a mi eretnek városunk. Sőt a hét mennyei zárat egy buzgó katolikus testvérünk hozta hozzánk. Valóban nevetnünk kellene, ha olvassuk, de inkább szomorúság fogott el, hallva az illetőtől, hogy még eretnek reformátusok is hitelt adtak s veszik a szent emberek-től, vagy pedig a ponyván s nem akad fölvilágosodott ember, a ki észrehozza a mennyei zár tulajdonosait. Egy kis izelítőt közlünk a félvre terjedő nyomtatványból: »A mely ember ezen hét zárat imádkozza, azon embert az Isten mind rajtalevő, mind reakövetkező testi és lelki veszedelmekben el nem hagyja, mert ez mindennemű szerencsétlenségtől megőriz. Ezen hét zár találatot Bethániában a sz. Mihály arkangyal képe mellett. Önnön maga Krisztus urunk küldötte. Aranybetűkkel van írva, melyet egy ember sem tud levenni. (Ilyet komponáljon Wertheim) Hanem a ki leakarja írni, annak magától megnyílik. A kinél lesz ez a levél, köteles, hogy házanként adja, hogy leírják, mert a ki azt szentül megtartja, a mit ez foglal magában, annak minden büne megbocsáttatik. Ha pedig másnak nem adja irigységből: átkozott léssen örök-

ké. A kinél léssen e levél, vegye eszébe, hogy nem félhet az ördögtől, mennykőtől, tüztől, háborutól, teljes bucsut nyer. Az ilyen kereszténynek sz. Anna és a boldogságos sz. Maria megjelen, hirtelen halállal meg nem hal, nagy szegénységre nem jut, halála napját tizenkét nappal előre megtudja s egyenesen a mennyországba megy. Boldog Debreczen! következik a te szabadulásod, ha e hét zárat hozzák forgalomba falaid között! Liberális gondolkozásu embernek, bármily egyházhoz tartozzék is, kötelessége, hogy az ily butítás ellen felszólaljon. (Beküldetett.)

* **A nagyvárad kir tábla** tanácselnöke Ritoók Zs. kir. tanácsos és a nagyvárad ügyvédi kamara elnöke neveztetett ki.

* **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Dr. Nyiri Kálmán ügyvéd, Mezőtúr székhelyvel, a kamara névjegyzékébe fölvetetett.

* **Híres festmények Debreczenben.** Moretti képrestaurátor egy kétkező hírlapi közleménnyel szemben fentartja azon állítását, hogy Debreczenben Buzás Elek kép-gyűjteményében van egy Van Goyen, egy Tizian, egy Teniers, két Canalotti s még több értékes mű.

* **Ezküvő.** Folyó hó 16-án, csütörtökön délután esküdött örök hűséget Dávid István helybeli igyekvő iparos néhai Szabó Lajos szép és kedves özvegyének, szül. Szöke Eszter asszonynak. Áldást és boldogságot kívánunk a tiszta szerelemből kötött frigyhez!

* **Séta-hangverseny.** Holnap d. u. 6 órakor a katonai zenekar séta-hangversenyt rendez a »Margit-fürdő« nagy termében, a következő műsorral: 1., »Mindig csinosan«, induló Eilenbergtől. 2., Nyitány »A magyar vigjáték«-ból, Kelertől. 3., »Becsi leányok«, keringő Ziehrertől. 4., »Le desire«, románcz Bachtól. 5., Egyveleg »Carmen« operából, Bizettől. 6., Spanyol táncok, Rubinsteintől. 7., »Loim du bal«, Gillettől. 8., »A bálanya«, franczia négyes Czapektől. 9., Egyveleg magyar dalokból.

* **Milleniumi emlék a Tisza partján.** A tiszta-füred-vidéki régészeti egyesület legutóbbi ülésén Tariczky Endre elnök indítványt tett a honfoglalás ezredéves ünnepének megülése tárgyában. Egy helyi érdekű emlékre hívta fel a figyelmet: az egyek-dorogmai rétre, a hol a krónika szerint két honfoglaló vezér: Szabolcs és Tas átvezette a hadseregét, hogy a tulsó oldalon Árpád seregével egyesülhessen. Szólítsák tehát fel Hajdu- és Borsodmegyék közönségeit, hogy mindegyik a maga részéről az innenső és tulsó parton egy-egy emlékoszlopot állítson, melyeken a két vezér neve örökíttessék meg az utókor számára. Az indítványt elfogadták s e szerint emlékiratot fognak intézni az illető megyékhez s reméljük, hogy Hajduvármegye közönsége nem is fog késni az emlék-oszlop felállításával.

* **Aranygyűrű egy karmesternek.** Faenzel Rudolfnak, a kereskedő ifjak dalköre karmesterének, tegnapi névnapja alkalmából a dalkör tagjai értékes aranygyűrűt nyújtottak át.

* **Halálozás.** Molnár András helybeli polgár 55 éves korában elhunván, temetése holnap d. u. 3 órakor lesz a nyilutezai 3068 számú háztól. A temetést Dankó Mihály temetkezési intézete rendezi.

* **Ujtás a katonai szabályzatban.** Bécsből írják, hogy az egész ottani helyőrség a lovasság kivételével, zeneszó mellett kivonult, hogy kísérletet tegyen az új menettém-póval. Ezen tempó mellett a mi gyalogságunk sem fog ezentul percenkint 118 lépést megtenni, mint ezt a szabályzat eddig kívánta, hanem a német hadsereg mintájára már csak 115-öt. Valószínű, hogy az új tempót már a nagy tavaszi hadgyakorlatok alkalmával a király előtt alkalmazásba veszik.

* **Lapunk mai számához egy félv melléklet van csatolva, mely a hirdetések egy részén kívül Szathmáry Zoltánnak »Bál után« cz. rajzát tartalmazza.**

* **Szakszó Rezső** egészségi állapota ismét javult. Tegnap Meszlényi szatmári püspök küldött részvét-láviratot a beteg prépost-plébánoshoz.

* **A nagyerdipolgári lövőház** építésének felvállalása végett f. hó 17-én árlejtésnél a kőműves és vegyes munkákat következőleg vállalták el: I. A részletes és zárt ajánlati versenyen csatolt jegyzőkönyvekből láthatóan: I. A kőműves munkát 2168 frt 41 kr helyett szóbeli árlejtésen legolcsóbban ígérkezett felvállalni Károlyi Sándor kőműves 10%-os vagyis 216 frt 94 kr árengedéssel 1952 frt 47 kr-ért. II. A csomókát 1359 frt 34 kr helyett legolcsóbban vállalta fel zárt ajánlat szerint Bisothka Gábor ácsmester 18 $\frac{1}{2}$ % = 251 frt 48 kr engedéssel 1107 frt 87 kr-ért. III. Az asztalos és vegyes munkát 610 frt kiküldési ár helyett 11% = 67 frt 10 kr árengedéssel 542 frt 90 kr-ért Nagy Sándor. IV. A 457 frt 90 kr-ra irányított bádógos munkát Preiser Salamon zárt ajánlat szerint 10% = 45 frt 79 kr. engedéssel 412 frt 11 kr-ért. V. A lakatos és vasárkat 84 frt 10 kr helyett Nagy Sándor felvállalta 5% = 4 frt 20 leengedéssel 79 frt 90 kr-ért. A. részletes szóbeli és zárt ajánlati versenyen legolcsóbban felvállalt összes munka: 4095 frt 25 kr-ért. B. Az együttes ajánlatnál szóbelileg: a 4680 frt 76 kr összegből Bisothka Gábor és társa 12% = 561 frt 69 kr engedéssel felvállalták 4119 frt 07 kr-ért. C. Az együttes szóbeli árlejtésnél: A 4680 frt 76 kr. helyett Bihari István kőműves felvállalni ígérkezett 4000 frt-ért.

* **Hangverseny és élő képek.** Hétfőn este nagy érdekű hangverseny lesz a színházban, mely alkalommal élő képek is fognak bemutatni. A hangverseny jövedelme a Sopronban fentálló katonatisztek leányai nevelőintézetére, illetve ezen intézet kibővítésére fordítottatik. Két élőképet fognak bemutatni. Az elsőben, melynek címe »képkiállítás«, résztvesznek: Péchy nővérek, Bolla Mathild, Kornizs Ilona, V. Szabó Anna, Gerzon Adrienne, Matkovics Anna kisasszonyok, — Szabó Balázs Ilona, Dezső Ferenczné és Balázs Ödönne urhölgyek, — továbbá Beszler Lajos, Csanády Jenő, Kornizs Ferenc és Fráter Béla urak. A második kép Jakóbalgalmát fogja ábrázolni s ebben mint angyalok szerepeinek: Graefel Marianne, Bobory Margit, Schmidt Mariska, Kubay Józsika, Marsalkó Erzsike, Kudrovics Ella, Beer Margit és Petrovics Valéria kisasszonyok, — Jakóbalgalmát pedig Káli Hege-düs József ur fogja személyesíteni. A prólógót Józsa Eliz kisasszony fogja szavalni, ki a soproni intézetnek volt növendéke s mint kitűnő tanítvány gyémántokkal kirakott medaillont nyert a királynétól kitüntetésül. A hangversenyben többek közt résztvesznek: Rösszler Gabrielle kisasszony énekkel, Berger Mórné urhölgy zongora-játékkal, Bernáth Flóra urhölgy magyar dalokkal, cigányzene-kísérettel; megígérte közreműködését Szirovatka, az operaház tagja is. A 39-ik gyalogezred katonái zenekara természetesen szintén közreműködik. — Jegyek a hangversenyre előre válthatók Zádor Lajos ur üzletében. Tekintve a nemes czélt s tekintve azt, hogy e leánynevelő-intézetbe polgári családok leányai is fölvetetnek, a közönség figyelmébe melegen ajánljuk ezen nagy érdekűnek ígérkező hangversenyt.

* **A sárréti vasutvonal** munkálatai annyira előhaladtak, hogy annak megnyitása május 1-én megtörténhetik. A sínek az egész vonal mentén le vannak rakva, a kavicsolás befejezve, a hidak elkészítve, csupán az épületek belső felszerelését nem lehetett eddig teljesen rendbe hozni, de a legnagyobb erőfeszítéssel iparkodnak, hogy a vasutvonalon a kitűzött határidőben a forgalom megnyitassék.

* **Megkéselt asszony.** Tegnap este 8 órakor egy gözmalmi munkás hazafelé ment a csapó-kert árkában a Patay-féle föld végénél elhaladó csapó-kerti-ut mellett vérbe fagyva találta meg Kiss Gergelyné csapó-kerti asszonyt. Nyakán és két alkarján szurások és vágások okoztak nagy sebeket. A munkás tudatta az esetet Kiss József és László Ferenc csapó-kerti lakosokkal, kik nyomban értesítették a rendőrséget. A gyanu Szerencsi János csapó-kerti 50. számú és Kovács János a cigánysori Herman-féle háznál lakó kőműves segédre irányult, kiket két közrendőr két izben keresett a lakásukon, de csak Szerencsit tudták megtalálni, Kovács Jánost máig sem lelik. Szerencsi mindent tagadott s késznek nyilatkozott igazolni magát, hogy tegnap fél kilencz óráig otthon volt, aztán pedig a Mányi-Berekben lakó kedvesénél Enyedi Erzsébetnél tartózkodott. Állítása szerint vele volt Száva Gyula pacírta-utcai 230. számú lakos. A vizsgálatot folytatják. A sebesült Kiss Gergelyné csapó-kerti 71. számú háznál apolják.

* **A német apáczákról** írott hírünk-höz tudósítónk még a következőkről értesít. Az illetők az egyes kálmista fi-és leányiskolákat is meglátogatták. Szép időben a növendékek egy része az udvaron vézti magánfoglalkozását, a tanító a többi növendékekkel bent van az iskolában. Belépve az iskola udvarára, a gyermekek küldték be őket tanítóikhoz, azonban azok nyilván respektálva a tanítót, nem mentek be, hanem ékes német diktó kísérelésben szentképeket osztogattak a kis nebulóknak ingyen. A szent hódítás papnői elértek aztán ezzel azt, hogy óra végén a szűz Mária, Szent Kleofás, Szent József stb. képek iránt fogékonytan nebulók laptáért, ingombért, pitykéért csereberélték a szentségeket. Legdrágábban kelt el a száznapos bünbocsánat, egy gummi laptáért.

* **Személyi hir.** Braganza herceg alvezredes a löversenyekre városunkba érkezett, s a város ötos fogatán hajtatott ki a versenyterre.

* **Az apa büneért.** Nagyváradon igaz részvétellel beszélik, hogy a sikkasztás miatt elfogott kórházi gondnok leánya a halálba akart menekülni a szegény elől, a mely családját érte. Mérget ivott, de az orvosok megmentették. A sikkasztó, Csillag Sándor, hűségesen megvallja minden bűnét s így könnyű dolga van a vizsgálóbírónak. Különbön kiderült, hogy az általa vezetett könyveket 1878. óta egyetlenegyszer sem vizsgálták meg. Elsikkasztotta a gondnok a zenepártolók egyesületének csekély vagyonát is, a melynek ő volt a pénztárnoka.

* **Zsidók üldözése Oroszországban.** Péterváron Kíev példájára, a régi zsidótörvényt, melyet az utóbbi években enyhébben kezelték, most ismét szigorúan hajtják végre. Erre vonatkozólag városi kapitány a következő parancsot adta ki: »A hatóságom alatti közegek értesültek arról, hogy sok zsidó, kik Péterváron hitsorsosaiknál kereskedésegekek vagy háziszolgák minőségében laknak, semmiféle állandó foglalkozással vagy önálló üzlettel, bár kereskedői czéget használnak, nem bír. Miután a kerületi kapitányságoknak megküldtem az ilyen zsidó személyek jegyzékét, kik a fentebbiek szerint, semmi joggal sem bírnak arra, hogy Péterváron tovább tartózkodjanak, felhívom ennél fogva a pristaw urakat, hogy 1. ezekben a jegyzékekben felsorolt zsidóknak a jelen rendelet kibocsátásától számítva egy hónapi időt engedjenek ügyeik rendezésére; 2. ennek az időnek leforgása után családjaikkal együtt ezeket a zsidókat eltölcsozlják.«

* **Az illetékhátralékok** telekkönyvi biztosítása és a befizetett illetékek telekkönyvi törlése körül követett eljárás különböző panaszokra adván okot, a pénzügyminiszter elrendelte:

a) hogy midőn oly hagyatéki illetékhátralék bekebelezése válik szükségessé, a melyre nézve a kincstár bizonyos hozzávetőleges összeg bekebelezése által már biztosítva van, az eljáró közegek ne adjanak be új bekebelezési kérvényt, hanem a már bekebelezett illetékösszeg helyesbítését kérelmezzék; b) midőn az illetékhátralék behajtása céljából a dologi végrehajtás foganatba vétele válik szükségessé, gondoskodjanak a pénzügyigazgatóságok arról, hogy ha a behajtandó illetékhátralék már előzőleg be volt kebelezve, a végrehajtást elrendelő határozatban kitüntethető, — esetleg utólag a tisztli ügyésszel közölhető legyen, hogy a bekebelezés mely ingatlanra és mely telekkönyvi szám alatt rendeltetett el; — c) ha a végrehajtást szenvedett illetékhátralékát kifizeti, az adóhivatal nyolcz nap alatt intézkedni köteles az illeték telekkönyvi törlése iránt; előbb azonban meg kell keresnie az eljáró tisztli ügyésszt, hogy a végrehajtási zálogjog bekebelezésre vonatkozó adatokat a részére megállapított végrehajtási összeget s azt, vajjon a költség részére kifizettetett-e, közölle. Ha a végrehajtási költség nincs kifizetve, a törlési kérelem nem adható be. A miniszter figyelmeztette a pénzügyigazgatóságokat, hogy e rendelet pontos foganatosítását szigorúan ellenőrizték.

* Apróságok.

Olyan jól esik már egy kis tavaszi meleget élvezni a hosszú tél után; csak többet is ér a nyár, mint a tél, akarki mit mond is. Én különben csak egy embert ismertem, aki az ellenkezőt állította, ennek is a hivatása — dísznő ölé — volt olyan, a miért a nyarat nem szerette.

A mai asszonyok.

Egy mai, modern asszonykának meghalt a férje, mire az özvegy a következő sürgönyt küldte egyik barátjának:

»Férjem meghalt. Veszteség az életbiztosítás által teljesen fődözve.«

Családi jelenet. Anyós: Te valóságos zsarnok vagy. Nődtől még egy kalapot is megtagadsz, pedig mi lennél, ha a leányomat nem vettél volna el?

Férj: Boldog ember!

Érdekes.

Cseléd: Tanár ur, az istenért, a hátsó szoba ég.

Tanár: Ah, érdekes! meg kell nézmem, hogy hőmérőm megérzi-e?

* **Az első magyar ált. biztosító társaság** mérlegét és zárszámadását lapunk mai mellékleten közöljük; felhívjuk ezen virágzó és szolid biztosító társaságra olvasóink figyelmét.

Vásári kép.

Messze földön híres, nevezetes a debreczeni Szent-György napi vásár, mely nagyság és érdekesség dolgában messze felül mulja a többi vásárokat. Hétfő vármegyéből tömegesen jönnek be az alkalomra a vásárosok Debreczenbe s az utcák úgy megelégnülnek, hogy azt hinné az ember, valami világvárosban van.

Ma már kora reggel tapasztalni lehetett ezt az élénkséget. Az utasok hosszú csapatokban jöttek be a vasutól, az országutakon egymásután gördültek be a vidéki szekerek s a vásártér felé megindult a forgalom, mely holnap már megkezdődik.

Holnap már hajnalban nyüzsgő élénkség tölti be a város utcáit; az élénkség különösen a piacz utcán, a czepléd utcán és leginkább a Széchenyi- és hatvan-utcákon tapasztalható. A piacz-utcán a városháztól jobbra-balra megelégnül a forgalom, mely a kalendáriumtól kezdve ezerféle áruczikket kínál. A czepléd-utca maga kitenne egy nagyvásárt, oly élénk a forgalma; ott árulnak a tótok, a cserepek is.

Legérdekesebb azonban a Széchenyi-utca. Kora reggeltől óriási forgalma van már, de délután még érdekesebb lesz, mert Debreczenben az már ósi szokás, hogy a ki még tud lépni, az vásár vasárnapjának délutánját ott töltse a vásárban.

A nép oly tömöttén vándorol a Széchenyi-utczán ilyenkor, hogy azt csak az tudja elképzelni, a ki látta már. Az utca közepén, a járó mellett kezdődnek a sátorok, melyek aztán elhúzódnak egészen a vásártérig. Van itt ezekben a sátorokban minden, a mit emberi elme kigondolni tud. A tótok sátorai előtt legnagyobb az élénkség, mert ezekben a nép szemének szájának tetsző csecsebecsék találhatók. A tót vásáros már kora hajnalban elkezdi hármónikálni, furulyáz és sátora elé gyűjti a zenekedvelő mester legények ezres seregét, kik rendre próbálják a hangszereket, bemutatva országvilágnak ebbeli képeségeiket.

A másik sátor előtt a leányok szeretnek időzni, mert ott inkább a nő csecsebecsékre terjesztette ki a tót a figyelmét. Itt-ott a házak kapu alját tele aggatta szent- és nem szent képekkel a »külföldről« bevádorolt képkereskedő; az ilyen képcsarnoknak aztán reggeltől-estig meg van a maga bámészködő közönsége.

Az igazi élénkség azonban a Széchenyi-utca végén levő sátorokban tapasztalható. Annyi itt a bódé, hogy számát se tudni, de oly szép rendben vannak elosztva, hogy a vevő minden kereségetés nélkül tudja már, a vásárnak melyik részén árulják a ruhákat, a rézüstöket, a paplanokat és isten tudná még mennyi más egyebet.

Itt vannak a komédiák is. Ezek körül már zsufolásig van a tömeg. A nyers-komédiák körül időznek legnagyobb előszeretettel a szinte lesik, hogy ki mit nyer. gyönyökosarat-e, vagy tajtek pipát s boldog az, a ki bemehetett és miután megtekintette a háborukat, színházegéseket, a muszka-merényletet, még nyerhetett is valamit. Az alsóbb néposztály szinte egész évben gyűjti már a pénzt a komédiára s a vidéki leányok legnagyobb gyönyörűségét képezi a nyers komédia, melyről a fonóban egész telre akad beszélni való. A forgó-komédia körül is nagy az élénkség; itt meg a falusi legény szeret virtuskodni s felül a delfinre, melyet forgás közben ugyancsak megsarkantyuz.

A vásár gyönyörűségei mégis csak a Laczi-konyhában végződnek, a pirosra sült peccsenye, fonatos és bicskanyító bor mellett. Késő éjjel eltart itt a dárídó, melyhez tenger sok apró banda czinczog, trombitál felösmerhetetlen nótákat. Hajnalban ismét megkezdődik a nyüzsgés, melybe néha-néha belevegyül egy-egy elkésett vásáros jókedvű kurjongatása is.

Debreczeni ingatlanok forgalma.

Az iparogyesületi takaré- és hitelintézet veszi Fekete Márton és neje Harsányi Zsuzsanna házat ondódi szántóföldével 16000 frtért. Sipos István és Csapó Zsuzsanna veszik Györfi Zsuzsanna Kovács Andrásné és társai n-eserei 3 boglyás kaszálóját 275 frtért.

Dr. Bük Gézáné Fényes Borbála veszi Horváth Jozseffa özv. Osváth Imréné és társai házat 6450 frtért.

Özv. Radeczky Józsefné Komlóssy Emma veszi kiskoru gyermekeinek, Debreczeni Józsefné Nagy Erzsébet házat 1350 frtért.

Biró Jánosné Ritók Zsuzsanna veszi leánya Biró Berta Hódy Belánának ajándékképpen Molnár András és neje Hegedüs Julianna vénkerti szőlőjét 1400 frtért.

Boda István és neje Nagy Eszter veszik

Boda Mária és Boda Péter háza és ondódi földé $\frac{2}{3}$ rész illetőségét 533 frt 33 krért.

Nagy István és neje Kovács Julianna veszik Harsányi Jánosné Csonka Julianna sesterkerti szőlőjét 150 frtért.

Sinay Tódor veszi Gerőcz János és Nagy Istvánné Gerőcz Zsuzsanna ondódi szántóföldét 1200 frtért.

Szegedi István és neje Körösi Mária veszik Gyulai István és neje Kovács Julianna új földét 400 frtért.

Békési István és neje Varga Erzsébet veszik Veres István és neje Konecz Julianna köntös kerti szőlője egy részét 360 frtért.

Pattemann Ferenc veszi Konári Mária házat ondódi földével 4250 frtért.

Mátéfi Ferenc és neje Rábai Julianna veszik Kovács Mária Kószlin Jánosné csapókerti szőlőjét 200 frtért.

Kiss Gábor és neje Major Julianna veszik Nagy Sándor házat 550 frtért.

Cs. Borsovay József és neje Wagner Paulina veszik Vámosy Ida Dr. Szabó Gáborné boldogfalvi szőlőjét 1200 frtért.

Hj. Sarkadi István és neje Burai Mária veszik özv. Polgári Jánosné Faragó Julianna ebesi tanya birtokát 750 frtért.

Tanügy.

II:

(Kiss József kir. tanfelügyelő jelentése Hajdúmegye (Debreczen sz. kir. város kivételével) 1889-90 isk. évi népoktatási állapotáról.)

Derék tanfelügyelőnk Hajdúvármegye népoktatási állapotáról való jelentését azért mutatja ki külön és nem együtt Debreczen szab. kir. városával, mert Hajdúvármegye területén két önálló törvényhatóság van, nevezetesen a megye maga, és székhelye Debreczen szab. kir. város. ezeknek pedig ugy népoktatási, mint polgári ügyei külön kezeltek. Közöljük a kitűnő gondallal összeállított jelentésből a főbb adatokat:

Hajdúvármegye területén 22 elemi fi, 21 elemi leány, 7 elemi vegyes, összesen 50 iskola van a ref. felekezethöz. A róm. kath. felekezeteknél elemi fi 2, elemi leány 2, elemi vegyes 10, összesen 14 iskola van. A gör. kath. felekezethöz elemi fi 2, elemi leány 2, össz. 4 iskola van. Az izraelitáknál elemi vegyes iskola 11 van. Polgári fi iskola 1. Községi elemi leányiskola 1. Elemi (tanyai) vegyes iskola 1. Iparos tanoncok iskolája 3. Ismétlő iskola 68. Kisdédövoda 3. A megyében 28.5 kilométerre esett 1 iskola, egy községre 4, 1635.8 lakosra 1 iskola, 267 tankötelese 1, 242 iskolába járó növendékre 1 iskola. Tankötelez volt: Ev. ref. felekezethöz 17,516; róm. kath. 1990; gör. kath. 1262; ág. ev. 18; izr. 1137; összesen 21,928. Tanítók száma: 157, képesített 152, nem képesített 5. Faiskola van 52, iskolakert 65, testgyakorló tér 82. — Tanfelügyelői ügyforgalom 1408. Tanfelügyelő 456 iskola-látogatást végzett.

Irodalom és művészet.

Zola műveinek kelendősége. Zola legújabb művének, az »Argent-nak« megjelentése alkalmából a párisi Figaro következő jegyzéket állított össze a nagy regényíró műveinek kelendőségéről. Első művét, La fortuna des Rougonst összesen 22 ezer példányban nyomatták; a Curée 33 ezer példányban jelent meg; a Ventre de Paris 30 ezerben; a Conquête de Plassans 22 ezerben; a Faute de l'abbé Mouret negyvennégyezerben; a Son excellence Eugène Reugon 21 ezerben; az Assommoir 117 ezerben; az Une Page d'amour 70 ezerben; a Nana 155 ezerben; a Por-Bonille 75 ezerben; a José de vivre 44 ezerben; a Germinal 83 ezerben; az Oeuvre 60 ezerben; a Terre 94 ezerben; a Réve 77 ezerben; a Bête humaine 83 ezerben. Nem számítva új műve példányait, Zola régebbi művei egy millió hetvenötezer példányban jelentek meg. — Tudni kell ezenkívül, hogy a regények először hirlapi tárczaként jelennek meg, melyekből egy-egy regénye után átlag 20 ezer forintot kap a regényíró. Ezen fölül van az önállóan

megjelent kötetek tiszteletdíja. Zola, ki szegény fiatal ember volt, most láthatólag kedvező anyagi helyzetben van. A pénzt azonban nem becsüli. Fő szenvedélye, hogy medani falusi házat s párisi Bruxelles-utcai lakását az izlés és vagyon minden raffineriájával díszítse.

TÖRVÉNYSZÉK.

As amerikai népitételek statisztikája. Hogy Északamerika népe mennyire szereti maga a másvilágra küldeni azokat, a kiket bűnösöknek hisz, vagy a kiket a rendes törvényszékek nem ítélnék el elég gyorsan, mutatja a következő statisztika: 1884-ben a törvény rendes útján kivégeztek 103 embert, a nép meglynchelt 219-et. Törvényesen kivégeztek 1885-ben 108-at, 1886-ban 83-at, 1887-ben 79-et, 1888-ban 87-et, 1889-ben 98-at, összesen 558-at; a nép meglynchelt 1885-ben 181-et, 1886-ban 133-at, 1887-ben 123-at, 1888-ban 144-et, 1889-ben 175-öt, összesen 975-öt. A felséges nép tehát hat év alatt majd kétszer annyi embert végzett ki, mint a törvény.

A nagyérdemű közönség figyelmébe!

Mai naptól kezdve

a Margit-fürdőintézet fürdő-jegyei

a nagyérdemű közönség kényelmére a helyi vasut minden közlekedő kocsijában, a kalauzoknál ismét kaphatók.

Jegyek árai: Délelőtti gőzfürdő-jegy, vasuti jövet-menet-jegygyel együtt 65 kr. Kád-fürdő-jegy, vasuti jövet-menet-jegygyel együtt 65 kr. Délutáni gőzfürdő-jegy, vasuti jövet-menet-jegygyel együtt 44 kr. Jégpálya-, vagy úszoda-jegy, vasuti jövet-menel-jegygyel együtt 44 kr.

A fürdő-intézet a kor minden kényelmével, fényüzéssel van berendezve és állandóan orvosi felügyelet alatt áll. — Vidéki vendégek teljes ellátásáról az intézet szívesen gondoskodik.

A nagyérdemű közönség szórakoztatására minden ünnep- és vasárnap a fürdő-intézet kitűnő vendéglőjében, d. u. 6 órakor a helyben állomásozó cs. és kir. 39. gyalogezred zenekarra által

NAGY SÉTA-HANGVERSENY tartatik.

Belépti-díj személyenkint 20 kr.

A nagyérdemű közönség tömeges látogatását kéri

tisztelettel

a tulajdonos.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a mig

MÉCSETEK KINEM ALSZIK.

Regény a kereszténység első korszakából.

Írta: Gróf Tolsztoj Leo.

Fordította: Somogyi Ede.

MÁSODIK FEJEZET.

(Folytatás)

Julius nagy zavarba jött anyjának eme szavaira. Megborzadt attól, a mit anyja érte tett és a nélkül, hogy a drágaköveket elfogadta, vagy csak meg is érintette volna, elrohant hazulról. Mit tegyen és hová menjen már most? Nem tudta. Össze-vissza barangolt a város környékén, föltétlen szükségét érezve

annak, hogy egyedül legyen és azok fölött gondolkodjék, a mik vele történtek és a mik még reá vártak. Miután a várost elhagyta, betért egy árnyas ligetbe, mely Diana istennőnek volt szentelve. Ezen a magányos helyen, hol senki sem zavarta, gondolkozni kezdett helyzete fölött. Első ötlete az volt, hogy imádkozni fog az istennőhöz és segélyt fogja kérni. Azonban már nem hitt a birodalom isteneiben és tudta, hogy a hozzájuk intézett imák nem mennek teljesedésbe, és hogy a segély erről az oldalról merő lehetetlenség. Sajátságos és viszátnak látszott neki, hogy ebben a tekintetben ily gondolatokat volt kénytelen táplálni. Zavar és sötétség uralkodik szívében. És e mellett nem volt egyéb választása. Nem tehetett egyebet, minthogy saját lelkiismeretéhez folyamodott és abban a félderűben, mely benne támadni kezdett, hozzá látott élete főbb cselekményeinek bíráltságához. Rá jött, hogy ezek a cselekmények nagyon rosszak, sőt, a mit azelőtt nem is sejtett, örületesek voltak. Mi okozott neki ennyi gyötrelmet? Mi készítette őt arra, hogy életének fiatal éveit ily hasztalanul tókozza el? Azok a gondolatok, melyeket e kérdések benne támasztottak, nem igen vigasztalták meg, sőt még nyomoruságosabbá tették. Szenvedéseit mindennél jobban fokozta a végtelen elhagyatottság érzete, mely szívét nyomta. Eddig-él volt egy szerető anyja, atyja, ki szintén szerette; nem szükkölködött bizonyos számú barátok nélkül sem. De most ugyiszólvá egyedül állott a világon. Senki sem szerette többé, mindenkinek terhére esett. Mindenkinek lépteit keresztezte az életben; ő volt annak oka, hogy anyja atyjával összeveszett; eltékozolta azokat a gazdagságokat, melyek gyűjtésének atyja egész életét szentelte; barátjainak kellemetlen és veszélyes vetélytársává lett. Lehetett-e tehát azon esudálkozni, hogy valamennyien halálát óhajtották, a hogy ő ezt fel is tételezte?

Amaz alakok közül, melyek a lefolyt évek áttekintése közben lelki szemei előtt elvonultak, különösen Pamphilius ragadta őt meg, ki őt oly szívélyesen hívta meg a keresztyének községébe s arra kérte őt, hogy mondjon le mindenről és ossza meg velük sorsát. És egyszerre az az ellenállhatatlan ösztön támadt benne, hogy ezt megselekedje. De hát oly végtelenül reménytelen az én helyzetem? kérdezé magában; és a mint újra elgondolkodott a lefolyt évek eseményei fölött, szíve majd megszakadt arra a gondolatra, hogy senki sem szereti többé. Atya, anya, barátok nem táplálhattak iránta gyengédebb érzelmeket; valóban nem tehettek egyebet, mint hogy halálát óhajtották. De hát volt-e ember a világon, a kit ő szeretett? Érezte, hogy egyetlen barátjához se vonzódt. Valamennyien vetélytársai voltak és csepp könnyületet sem éreztek iránta most, hogy a végzet sújtotta. És atyja? kérdezé magában. És a mint szíve mélyébe tekintett, hogy megtalálja erre a kérdésre a választ, megborzadt attól, a mit ott látott. Nemesak hogy nem szerette atyját, hanem épenséggel gyűlölte őt, ez volt a megfelelő szó; gyűlölte őt a megalázások és sértések miatt, melyeket tőle el kellett viselnie. Igen, gyűlölte őt, ez volt a megfelelő szó; gyűlölte őt, sőt mi több világosan látta, hogy saját boldogsága föltétlenül megköveteli atyja halálát.

— Igen, úgy van. És föltéve, hogy tudom mikép senki sem látta vagy hallana felőle, mit tennék, ha módomban állana életét egyetlen csapással kioltani és magamat zsarnokságától megszabadítani? És Julius erre a kérdésre azt válaszolta magában: »Megölném őt;« és összeborzadt azon, hogy így volt. »És anyám? kérdezé tovább. »Igen sajnálom, de nem szeretem őt. Nem törődöm azzal, hogy mi fog vele történni; csupán arra van szükségem, hogy engem segítessen. . . Ó jaj, hisz vadállat vagyok! Vad állat, melyre rá kellene uszítani a kutyákat, melyet agyon kellene ütni; és az

egyetlen különbség, mely köztem és a vad állat közt van, az, hogy én, ha akarom, lemondhatok erről a hitvány, feslett létről; megtehetem azt, a mire a vad állat nem képes — megölhetem magamat. Atyámat gyűlölöm; senkit sem szeretek, sem anyámat, sem barátaimat — talán csak Pamphiliust.«

És újra lelki szemei elé idézte barátját, eszébe jutott legutóbbi találkozásuk, beszélgetésük és Krisztus szavai, melyeket Pamphilius idézett: »Jöjjetek hozzám valamennyien, a kik dolgoztok és súlyos teher hordtok, én könnyíteni fogok rajtatok.« — Valjon igaz-e ez? kérdé magában. Ujra visszaidézte emlékezetébe Pamphiliusszal folytatott beszélgetésének minden szavát; lelki szemei gyönyörködve legeltek barátjának derült, boldog, félelem nélkül való arcán és lelkét az a vágy töltötte be, hogy újra lássa és hallja őt és mindennek fölött, hogy elhiggye, a mit neki mondott.

— Elvégre is mi vagyok? Egy ember, a ki a boldogságot keresi. Eddig a fényben és az élvezetben kerestem, de nem találtam meg, valamint azok se fogják megtalálni, a kik úgy éltek, a hogyan én éltem. Valamennyien rosszlelkűek és mindannyian szenvednek miattam. Másrészt amott van egy ember, kinek kedélye mindig derült, mert semmit sem keres. Azt mondja nekem, hogy sokan vannak kik hozzá hasonlóvá léznek; hogy tehát ha kedvem van hozzá, én is hasonlóvá válhatok, az alatt a feltétel alatt, hogy megfogadom mesterének tanait. Ha már most mindez igaz volna? Akár igaz, akár nem, a dolog annyira vonzó, hogy képtelen vagyok ellenállni. Megyek és fölkeresem őt.

És Julius, így beszélve magában, elhagyta az árnyas ligetet és eltökélve, hogy sohasem tér többé vissza szülői házába, ama falu felé vette útját, melyben a keresztyének laktak.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Kulcsár Ferenc urnak, helyben. Olyan szép fordításokat, mint a minő »A menny kapuja elötte« ez. tárcza volt, ezután is kérünk.

G-1 urnak, helyben. Száz napig ne perlekedjék velünk senki, mert ennyi időre büneink megvannak bocsátva. Bizonyítja ezt azon bünbocsátó levél, melyet a kéregető apácáktól vásároltunk.

»Elvira« Gyöngy dolog. Meséje elkoptatott, kidolgozása kezdetleges. A tehetségesnek vajmi csekély nyomát árulja el dolgozata.

»Szapary és Tizza.« Az ilyen véres tollal irt cikkek ma már teljesen lejártak magukat. A közönség mosolyogva olvassa az ilyen dühös kifakadásokat, melyek hasonlítanak a szinfal-tépéshez. Komolyabb és tárgyilagosabb hangon tartott cikkeket vár ma az olvasó közönség.

S. J. urnak, H. Szoboszló. A gyermek-kiállításról van tudomásunk, a mint ezt esütörtöki lapunkból is olvashatta.

Hirdetés.

A lakásváltoztatások

közeledtével ajánljuk

igen jutányos árakhoz nagyválasztékú raktárunkat

SZÖNYEG, FÜGGÖNY,

ágy- és asztalterítőketben.

VATTÁS és NYÁRI PAPANOKBAN.

Szabó Lajos fia

Debreczen, Rózsátár. 202—1

Közgazdaság.

Tenyészállatkiállítás. Az országos gazdasági egyesület által rendezett tenyészállat kiállítást f. hó 16-án délelőtt nyitotta meg gr. Dessewffy Aurél. A megnyitáson gr. Bethlen András és Josipovich minisztereken kívül számos előkelőség volt jelen.

Az európai kereskedelmi szerződések. A fennálló európai kereskedelmi szerződések közül, melyeknek érvénye előzetes fölmondás után 1892-ben megszűnik, eddig tényleg 16 mondattól föl. — Franciaország fölmondta a Belgiummal, Hollandiával, Portugáliával, Svéd- és Norvégországgal, Svájcjal és Spanyolországgal való szerződéseit; Ausztria-Magyarország és Portugália felmondta szerződéseiket Svájcjal, ez pedig szerződését Olaszországgal, Spanyolország még több szerződést mondott fel, mint Franciaország, azaz hetet, nevezetesen: Belgiummal, Nagy-Britanniával, Olaszországgal, Hollandiával, Ausztria-Magyarországgal, Svéd- és Norvégországgal és Svájcjal. Legtöbb szerződését — négyet — mondta föl Svájcznak, ezután következnek Olaszország, Svéd- és Norvégország és Hollandia két-két szerződéssel.

Köbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. április 16.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) 45.—45.50. Öreg közép (páronként 300—400 klgon sulyban) — 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 46.—47.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. sulyban) 46.—48.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) 47.—49.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) — 7. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 46.—47. 8. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 46.—48.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 46.—47.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) 46.50—47.50 11. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 46.—47.— Sertés létszám: április 14. napján volt készlet 120,092 darab. A hizott sertés üzletirányzata: Könnyű áru keresett. Hizalrai való sertés — — — malacz (4—11 hónapos korban, felhajtott —)

Budapesti gabonatözsde. Április 17-én. Buza tavaszra 9.60 pénz, 9.62 áru, máj.—jun. 9.48 pénz, 9.50 áru, őszre 8.94 pénz 8.95 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.79 pénz, 6.81 áru. Zab tavaszra 7.58 pénz, 7.60 áru, őszre 6.58 pénz, 6.60 áru. Káposztarepce aug.—szept. 17.30 pénz, 17.35 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Meghívó.

A »Közgazdasági bank részvénytársaság« f. évi április hó 26-án, délelőtt tíz órakor Debreczenben, a kereskedelmi és iparkamara tanács-termében (n.-hatvan utca 1445 sz. a.)

ALAKULÓ KÖZGYÜLEST

tart, melyre az alapítók és részvényesek annak felemítése mellett hivatnak meg, hogy részvételre csak azok jogosítsák, kik az általuk jegyzett részvények értékének 10 azaz tíz százalékát befizették s a befizetést nyugtatvánnyal igazolják.

Az alakuló közgyűlés tárgyai:

1. Az alapítók biztosításának konstatálása.
2. A társaság megalakulásának kimondása s az alapítók részere a felmentvények megadása.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok évi díjazásának, valamint az igazgatótanács tagjai napidíjának meghatározása.
5. Az igazgatótanács és felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.

Debreczen, 1891. április 11.
A létesítő bizottság nevében:
Dr. Király Ferencz.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Mintán egyrészt előttem ismeretlen volt azon körülmény, mely szerint a Clayton & Shuttleworth cégnek kizárólagos felhasználásra átengedett kettős, hármas és több vasu ekéken alkalmazott tengely és az azon levő két különböző hosszúságú kar, valamint a tengelyen sajátos módon alkalmazott emeltyűre vonatkozó szabadalom, illetve az ekéken elkészített ekék gyártására egyedül Paget & Moeller bécsi cég birt Magyarországon és Ausztriában kizárólagos jogot, másrészt pedig azon hiedelemben voltam, hogy ezen javítások folytán szabadalom sértést nem követtem el, legmélyebb sajnálatommal fejezem ki az általam elkövetett szabadalom sértés fölött, és ezen szabadalom megsértésétől a jövőben tartózkodni fogok.

Együttal köszönetemet fejezem ki Paget & Moeller cégnek velem szemben tanúsított előzékeny eljárásáért.

Kelt Budapesten 1891, április hó 7-én,
Előttünk:

Dr. Boross Jakab
mint tanu.

Nagy Gábor
gépműhely tulajdonos
Berettyó-Ujfaluban.

Dr. Polay Lajos
mint tanu.

* E rovathban közöltékét nem vállal felelősséget a Szerk.

**Egyedül kapható Debreczenben
Bosznay J. és Társánál**

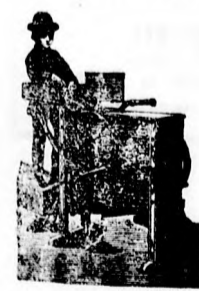
jó gyermekek számára.

„Juliska és a Bodri kutyája”
Legjobb és legcélzesebb ajándék. Egy díszes doboz 6 drb zsebkendővel és a mellékelt kedves magyar mese könyvvel 193. ára csak 1 frt ezüstben. 3—3

BAUER és TÁRSA
gazdaságigépcsarnok
GÉPMŰHELY és IRODA
DEBRECZEN,

N.-Péterfia-utcza 853. szám. helyi vasút megálló helye és telefon összeköttetés, május 1-től Péterfia-tér 871 szám, saját ház.
Ajánl Clayton és Shuttleworth félé, eredeti Universal-Drill és újonnan javított Junior-Drill

sorbavető gépeket,



szóróvetőgépeket,

Sack-rendszerű általános ACZÉL-EKÉKET mélyítő-ekéket önkormányzóval, Clayton és Shuttleworth-féle, valamint Schlick-féle

eredeti

két barázdás ekéket,

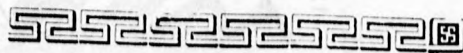
vasboronát, Papp-féle tengeri lókapát sbt. aczéldob-síneket, lokomobilesöveket, manométereket és más géprészeket a legjutányosabb árak mellett.

Gépműhelyében mindennemű gépek javítását, kazánkovács- és vasesztérgályos munkát szakszerűen, gyorsan és jutányossan teljesít.

173—11.

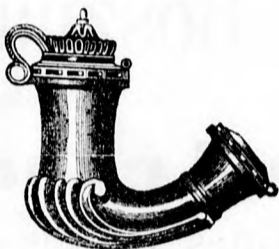
Teljes tisztelettel

BAUER és TÁRSA



Már megérkezett!

Urbán Lajos első magyar légtornász és erőművész társulata, mely 30 válogatott művész és művésznőből áll, ma szombaton április 18-án **nagy előadást tart**, a szecsenyi utca végén, a vásártéren felállított óriási Hypodromban, mely 4000 embernek kényelmes helyet ad, 11 válogatott műsorral, mely mindennap változik. Belépti-díj 1-ső hely 50 kr., 2-ik hely 40 kr., 3-ik hely 30 kr., 4-ik hely 20 kr., karzat 10 kr.
194 Bővebbet a falragaszok. —4.



Adler-féle tajtékpipák gyári raktára



98

100—7

Mindenféle **utazási- és toilette-czikk**ek legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparuk raktárában

Debreczen, városház épületében.



Emesztes zavarok
gyomorcsorva, étvágytalanság, gyomorégés stb. azymint a légzőszervek hurutja, bő nyákképződés, köhögés, rekedtség, mindezek oly bántalmak, melyek ellen régi idők óta a



89

30—7

136.

AZ „ISTVAN” GŐZMALOM TÁRSULAT
ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

	100 kilo
A. Asztali dara nagy és aprószemű	17.20
B. Szinte középszerű	16.20
C. Királyliszt	16.20
1. Lángliszt	16.—
2. Montliszt	15.60
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	15.20
4. „ 2-od „	14.80
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	14.40
6. Szinte 2-od „	13.60
7. Közép kenyérliszt 1-ső rendű	13.—
8. Szinte kenyérliszt 2-od rendű	12.40
8 1/2. Barna 1-ső „	11.60
8 3/4. Szinte kenyérliszt 2-od „ á 70 kg.	10.60
9. Lángliszt „ 70 „	9.—
10. Veres liszt „ 50 „	—
11. Finom korpa szákkal „ 50 „	5.20
12. Durva korpa szákkal „ 50 „	4.60

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennehivatott egyezmény folytán szintén megszüntetett.

Debreczen, 1891. április 16.

MA

és mátol kezdve

minden ünnep- és vasárnap délután,

a helyben állomásozó csász. és kir. 39-ik gyalogezred zenekara által **Czapek Péter** karnagy ur személyes vezénylete mellett,

a »MARGIT» fürdő villanyal világított dísztermében

NAGY SÉTA-HANGVERSENY

tartatik.

Kezdeté délután 4 órakor. — Bemenet 20 krajczár.

A hangverseny bármily idő esetén megtartatik.

Kitünő ételek- és italokról gondoskodva lesz.

A t. cz. közönség minél számosabb megjelenését kérve, vagyok

tisztelettel:

Szikszy Gyula,
fürdő-tulajdonos.

Kardos László

czegléd-utca

A tavaszi idényre.

Megérkeztek a már több éven át kipróbált és nem csak nevének megfelelő

egészségvédő

de tartósságuk által rendkívül gazdaságos-nak elismert

1. Jaeger fiu utcai öltönyök.

Továbbá megjöltek a legszebb mintázatú és teljes jó mosatu női ruha-szövetek, úgymint: ZEFIREK, ANGOLVÁSZNAK és az annyira kedvelté vált SZERB VÁSZNAK 179. minden színben. 5.



Mélyen leszállított árak

Finom műtárgyak, czélszerű iparcikkek.

Nagy választék minden bel- és külföldi bronze-, vas-, porcellán-, fayence-, üveg- és fa-díszmű árukban.

Tartós bőrárak és szabadalmazott álló és függő lámpák gyári főraktára.

Testory

132. 10-10

Budapesten, csak IV. váci utca 24. a. Nagy Kristóffal szemben.



HARISNYA

nők, urak és gyermekek számára

legnagyobb választék

és

legjobb minőségben

91. 52-18. egyedüli raktár 4

Kunz József és Társa
czégnél, Kistemplom-bazár.

NAGY KÉPES

ÁRJEJYZÉK

INGYEN és BÉRMENTVE

16-12.

34.



Külön árjegyzék
kérendő.

HARMONIKARÓL

Bosznay J. és Társa

ajánlják ujdonságaikat

női ruhaszövetekben

szines Pongis és selyem foulardokban

Métere 75 krtól 1-50-ig

190.

valamint:

9-3.

●● Batiszt atlasz Saten, Zeffir és Szerb vásznakban ●●

NAPERNYŐK FELTÜNŐ OLCSÓ ÁRAKBAN.

UJONNAN BEVEZETETT FIU „Leány Tricot“ ÖLTÖNYÖK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

SZABADALMAKAT

uj találmányokra kieszközöl és értékesít és

VÉDJEJEGYEKET

lajstromoztat minden államban

BENEDEK LAJOS és TÁRSAI

SZABADALMI IRODÁJA

BUDAPEST, MUZEUM-KÖRÜT 10..

mely iroda a keresk. miniszterium 24324/86. számú körrendeletével a föltalálók bizalmába ajánlatott és évenként 500-nál több szabadalmat eszközöl ki.

HIRDETÉSEK

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utca, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba (nagy-uj-utca, 1702. sz.) küldendők.

Nyomatott a »Debreczeni« nyomda részvénytársaságnal 1891.

Bál után.

(Rajz)

Elhangzik a keringő dallama. A vígadó színes üvegü ablakain bemosolyog a kelő nap. A mamák nem hallgatnak az ideo-tova szaladgáló, vallszalagos rendezők marasztalásaira, felöltik a mantilljukat, karonfogják a tánczhevetől kipirult leányaikat s végig zug a termen a házsártos papák könyörtelen ítélete: Megyünk haza! Ez ellen nincs appellálás, a mama által engedélyezett utolsó táncnak vége; megyünk haza!

Megindul a tömeg az ajtó felé; a ruhatárba, — az álmos cigányok valami induló félet ránczizálnak, elnyótt, szakadozott szőru nőikkel abból a sokat zaklatott száraz fának négy kis hurjából, a lámpa oltó megfosztja a termet a csillárok káprázatos lángjától, az öltöző színültig megtelik s kapkodják a ruhatárnok kezeiből a felöltöket. Lenn a vígadó kapuja előtt imbolygó alakok kiabálnak bele a reggeli szürkületbe valami Jánosoknak, meg Istvánoknak a hanglajtorja minden fokán, bele-bele vegyül egy két borizú hang is: 12! 34!! stb. . . .

Mert azokra a Jánosokra meg Istvánokra épen olyan nagy szüksége van valakinek, mint a 12-őre, meg a 34-re.

Istvánok, Jánosok, 12-ök, 34-ek, szállítják haza a finom bálcipőkbe bújtatott lábak tulajdonosnőit s azoknak papáit s mamáit ringó járműveken, puhavánkosu kocsikban.

A leányok elesigázottan az átél éj fáradalmaitól, andalogva tipegnek le a vígadó szőnyeggel borított lépcsőin s egy-egy ásitást fojtva el, hallgatják a Béla, meg a Viktor ömlengéseit, a mit az megkezdett a második négyes alatt, folytatott a souper csárdás mellett, most pedig okvetetlenül beakarja fejezni a kocsiig, vagy esetleges alkalmak felhasználása által a kocsiiban — hazáig.

Takarekos családapák, kiknek otthon het magzatja az igazak álmát alussza, nem ismerve el a kocsi célszerűségét, gyalog bandukolnak haza felé a hét magzat közös édes anyjával karonfogva; maguk elé eresztve az Ilkát vagy Irénkét, kik hivatva vannak az otthon maradt gyerekekkel együtt kitenni a nyolczat. Az Irén meg az Ilka karonfogva tipegnek elől a Pistával meg a Gézával, kik ismét hivatva vannak a nyolcz gyerekekkel megáldott családapát megfosztani legalább egy leánytól.

Az Ilka elmeséli utközben, hogy milyen jól mulatott a csárdás alatt, s hogy mennyire sajnálja, hogy meg vagy kétszer meg nem »ujráz«-tak; a Pista meg megszoritja a karjába öltött kezét s égre-földre esküszik, hogy sohasem felejtí azokat a perczeket, melyeket szerencsés volt átélni a csárdás alatt s mérgesen gesztikulálva adja elő, hogy megnyuza a Pali primást, a miért meg kétszer nem »ujráz«-zott, de azt csak elmormogja, hogy az ő szavára nem hallgatott, pedig ő is kiabált, nem hallgatott rá az akasztófa virág, sőt még egész szemtelenül meg is szólította, hogy megadhatná a multkori éjjeli zene árát.

A minden dolgot reális oldaláról fölfogó emberek, meg a reménytelenül szerető szerelmesek s néhány agglégény, akik nem akarnak, vagy nem mernek hazakisérni senkit, vagy a kiknek ninesen is haza kisérni valójuk: meghuzódnak az étterem asztalai köré s ujra kezdik a bált boros palaczkok, pezsgők üvegek mellett. — Meghányják vetik, hogy ki volt a legszebb a lányok közül, ki volt a legesinosabban öltözve, ki mosolygott a Mukira legbajosabban az asszonyok közül, ki volna legalkalmasabb feleség a leányok közt, melyik asszonynak érdemes udvarolni, melyik keringő alatt esett el a Lizett, mit mondott Gázi annak a hosszunyaku, vörös orru urnak, aki a lábára hágott, melyik borból ivott a polgármester ur, melyik pezsgőn van hamisított vignetta meg . . . minden.

Az alatt az Ilka meg az Irén haza érnek. A Pista meg a Geza kezét csokolnak a mamának, kezét fognak a papával s mikor azok nem látják, csókot nyomnak az Irén meg az Ilka keztyűjére is. Egyszerre elpirul mind a kettő, a leány a vakmerőségen, a fiu a bátorságon, amaz elfelejtí visszakérni a négyes alatt elragadott szalagot emettől, emez elfelejtí visszaadni még a legyezőt is.

Azután míg a papa csenget s míg a kaput kinyitják, még ásit vagy kettőt a papa, szídjá a cselédeket a mama, a miért olyan lustan jönnek kaput nyitni, suttognak a fiatalok, sóhajtanak közbe egyet kettőt, a fiatal ember egy látogatást erőszakol ki nagy könnyen a leánytól, az vonakodik s megigéri, hogy holnap elfogadja, de csak estefele, mert álmos lesz a mama meg a papa, az ifju részéről egy nehéz sóhaj, mely azt látszik jelenteni: ugy-e csak nem szívesen lát maga körül, a leány részéről egy még nehezebb, hogy-dehogy nem, csak a papa meg a mama . . . azután nyikorog a kules a zárban, újabb kézesök és kézszerítés, bucsu, köszönés, az ajtó becsukódik, az ifju még egy tekintetet vet arra az ajtóra, mely elválasztá tőle az »aranyost«, lehuzza a klakkot a szemére, vissza megy a Mühihoz meg a Ferihez a kávéházba egy feketére, vagy egy piklóra.

A leány meg a papa a mamával fel kótyog az emeletre, összeszidja a Terkát, a ki közös hajjal a legizléstelenebb pongyolában követi őket, s nem védekezik, hogy olyan mélyen elaludt s csak a harmadik csengetésre birt fölébredni.

Benn a szobában meg elutogja, hogy milyen slampettül volt öltözve a gazdag Bercezik Jolánkaja, azután a leány megcsókolja a mamát meg a papát s megy a szobájába.

Egy pár percz s mindenki puha vankosok között van.

A papa az elalszik mindjárt, de a mama előbb még gondolkodik. Elgondolja, hogy az ő leánya volt a legszebb, a legkedvesebb, de még a legkapósabb is.

Milyen szívesen tánczolt vele még a milliomos bankár görbeorru fia is. Hogy nem volt a leánynak egy szabad perczé sem s hogy milyen sokat is tánczolt az az Ilka azzal a Pistával. S milyen elégedett volt Ilka a másodikon négyes után. Vajjon mit is beszélt az a lurkó annak a leánynak, na majd holnap megkérdezi. Odaadja ő szívesen, ha tisztességes szándéka van, de hát eddig bizony még csak czélzást se tett a házasságra. — Talán bizony azért, hogy ő is, meg az öreg is egy kicsit hidegen fogadták. Na ezután szívélyesebben is viselkedünk iránta. — Majd megmondom az öregemnek.

Hiszen birtoka ha nem is van valami sokat ígérő, de doktor. Fiatal, kezdő ugyan, de előtte az ut. Csak komoly legyen a szándék . . . na majd meglássuk . . . majd . . . holnap!

Odabenn a másik szobában pedig álmodozik a leány.

A finom bálí ruha oda van szórva egy székre, az a ruha, a melyik annyi álmatlan éjet okozott a bál előtt, melyen csak az utolsó perczig is volt valami igazítani való.

A leány szeretne már aludni, de nagyon nehezen megy. Leragadnak szempillái, de az álmom késik.

Még most is hallja a csárdást, a melyik alatt a Pista ugy beszélt, mintha nem is tudna nála nélküle élni s elég vakmerő volt egy fordulaton megcsókolni az ő hamvas vállát. A miért ő meg is fedte, de a Pista azt mondta, hogy megcsókolja ő még az ajkát is. . . . hogy is mondta? azt a két koral ajkát, azt a két feslő rózsza szírmot. A vakmerő! nem addig van a . . . azaz hogy mégis lehet vakmerő, mert mikor azt is mondta, hogy a mamát holnap fölkeresi s valami rettenetes komolyan fog vele beszélni, hát ő meg elfordította a fejét s önkéntelenül is megszorították kacsói a vállát, de hogy is vakmerő . . . azaz hogy talán, de esinos fiu, nagyon kedves s ő sem tudna nála nélkül élni, ő szereti s meg is mondja nyiltan a szemébe, ha majd megkérdi holnap. Pedig én tudom, hogy megkérdi!!

Szathmáry Zoltán.

Gyenes Lajos

NŐI DIVAT RAKTÁRA

Debreczen, főtér városház épület.

Nagy választékban találhatók raktáromon:

Női ruhaszövetek és díszítések,

MOSÓ TOILEK és SATINOK,

NAPERNYŐK,

fehér, színes himző- és kötő-pamutok,

150. **CSIPKE FÜGGÖNYÖK,** 50—8.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Női ruhák elkészíttetését, saiat szövetelmből mérték után vállalok.

Kiadó

a tóczós-kertben egy luczernás föld.

értekezheini

TÓTH BÉLA

197. 3—3.

gyógyszerészszel.

Köszénkátrányt

174 legjobb minőségben 10—3

zsindely- és deszkatetők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszer hosszabb, továbbá czulapok, melyek a földbe ásatnak, kerítések s gazdasági eszközök befestésére hordókban á 50 egész 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu

coaksot

(pirszén) kovácsok és lakatosok részére ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága Debreczenben

Szabó Lajos fiai

CZÉGNÉL

ujjonnan raktárra érkeztek:

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legujabb díszek.

FEKETE DIVATKELMÉK.

SZINES MOSÓ SELYEM RUHÁK.

Francia gyapju Voile-ok.

Cretonok, Indish, foulard

puha, jó minőségü, métere 22 k tól.

Valódi francia és cosmanosi Batist

a legutóbbi divatu minták, mint a selyem métere 42 krtól 60 krig.

Zephirek és Atlas Satin.

Napernyők.

A mult nyárról kimaradt ruhaszövetek és mosó Cretonok tetemesen leszállított árban. 149 26

„KEGYELET“ TEMETKEZÉSI INTÉZET

DEBRECZENBEN,
Miklós-utca sarkán, a megyeházzal szemben.

Azon nagymérvű kegyes pártfogás és támogatás, melyben engem a nagyérdemű gyászoló közönség szíves volt huzamos időn át folytonosan részesíteni, valamint előnyös üzleti összeköttetéseimmél fogva oly kedvező helyzetbe jutottam, hogy a gyászoló feleknek úgy a legszerényebb, mint a legnagyobb igényeihez mérten a temetésekhez szükséges cikkeket **rendkívül leszállított árban szolgálhatom.**

Hogy erről a nagyérdemű közönséget meggyőzzem, bátor vagyok az általam felállított különböző osztályú temetések áraitól szóló és minden nagyságu temetést részletesen kitüntetett árakról összeállított **árjegyzéket** tiszteletteljesen bemutatni és pedig:

Nagy raktár ércz- és művirág koszorukban.

Legelősebb érczkoporsók 5 frittól 28-ig. Minden színű bársony vagy atlaszszal bevont koporsók, gyermekek részére 10 frittól 25-ig, felnőttek részére 25 frittól.

Betűsorozat	A koporsó hossza centiméterek len	O S Z T Á L Y															
		X.		IX.		VIII.		VII.		VI.		V.		IV.		III.	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
A	70	2	30	2	40	2	90	3	70	5	—	7	10	9	30	27	—
B	75	2	60	2	80	3	10	3	90	5	30	8	50	11	—	29	—
C	80	2	90	3	20	3	30	4	20	6	30	8	80	13	—	33	—
D	90	3	20	3	40	3	60	4	70	7	—	9	40	15	50	37	—
E	100	3	40	3	80	4	10	5	40	8	70	10	20	17	—	42	—
F	110	3	60	4	20	4	60	6	90	10	20	12	30	19	—	47	—
G	120	3	80	4	60	5	60	7	60	10	70	13	30	21	—	53	—
H	130	4	—	5	—	6	10	8	50	12	90	14	80	24	—	62	—
I	140	4	10	5	50	6	80	9	50	14	50	16	50	26	—	65	—
K	150	4	15	6	—	7	90	11	40	16	—	18	70	29	—	71	—
L	160	4	20	6	50	9	—	12	40	18	—	20	40	31	—	78	—
M	170	4	25	7	50	10	10	13	80	20	50	23	96	34	—	82	—
N	180	4	30	7	80	11	—	15	—	23	—	27	—	40	—	85	—
O	190	4	35	8	50	12	—	17	—	24	—	31	30	41	—	90	—
P	200	4	40	9	50	14	—	19	—	24	50	33	50	44	—	98	—
R	210	4	50	10	—	16	—	20	—	25	—	36	—	46	—	110	—

Vidéki megrendeléseknél a sorozat 8 osztály jelölendő. Sima hayos koporsók, minden színben, felnőttek részére 5 frittól kezdve. Ércz állású koporsók, gyermekek részére 3 frittól 12-ig, felnőttek részére 12 frittól.

Tájékoztatásul bátor vagyok a n. é. közönség figyelmét még a következőkre tisztelettel felhívni. A nagyérdemű közönség bizonyára többször volt szemtanuja olyan eseteknek, a midőn embertársaink nem önhibájuk, hanem a sors mostoha végzete folytán jutottak nyomorba s mindenkitől elhagyatva haláluk után senki által sem kísérve, talyigán huzzottak ki. — Hogy ily eseteknek eleje vételessék, felállítottam egy temetési osztályt, a mely például a fentjelzett O sorozat X osztálya szerint egy felnőtt egyén eltakarítását

egy 2 lovas kocsival együtt 4 forint 35 krajczárban

tüntetni ki, mely osztályba egy koporsó, párna, ruha, sírásás és 4 deák, vagy más felekezeteknél a legegyszerűbb szertartás beleértendő, megjegyzendő azonban, miszerint az X. osztályú temetések bármely sorozatának kiszolgáltatását minden egyes alkalomkor csakis egy a hatóság vagy bármely testület által kiállított szegénységi bizonyítvány alapján eszközölöm.

De kiterjed figyelmem oly embertársaimra is, kik anyagi helyzetüknél fogva költségesebb temetést nem rendelhetnek meg, ezek részére a IX-ik osztályt állítottam fel, mely az O sorozat szerint egy felnőtt egyén részére csak

8 frt 50 krba kerül gyászkocsival együtt.

Továbbá vagyok bátor a n. é. közönséget azon körülmény figyelembe vételére is felkérni, miszerint minden más osztályú temetésekénél és egy bizonyos összegig rugó vásárlásoknál a gyászkocsit ingyen szolgálom ki és pedig oly formán, hogy

a VIII-ik osztálynál már 10 frtig,	az V-ik osztálynál már 30 frtig,
a VII-ik „ „ 15 „	a IV-ik „ „ 40 „
a VI-ik „ „ 20 „	a III-ik „ „ 50 frtig terjedő vásárlásnál lesz a

gyászkocsi előállítva.

Megemlíteni kívánom, miszerint a IX-ik osztálytól lefelé a IV-ig, minden osztályhoz egy koporsó, szemfedél, lepedő párna, ruha, harisnya, sapka vagy fejdísz és az osztálynak megfelelő szobadiszítések beleértendők.

A III-ik osztályhoz a fentemlítettéken kívül még **100 gyászlap és egy külső koporsó lesz kiszolgáltatva**, amennyiben a III-ik osztályhoz már vagy egy ércz, vagy bármilyen színű bársony vagy atlaszszal bevont koporsót szolgálók ki.

Ezen osztályokon kívül még egy II-ik és I-ső, valamint egész dísztemetések is eszközöltetnek, melyeket azonban terjedelmes körülírás és nagyobb költség kimelés tekintetéből kénytelen vagyok e helyen kihagyni, azonban bárki a nyomtatott és minden egyes osztályhoz tartozó szobadiszítést és ravatalozást határozottan kitüntetett rajzokat üzletomban bármely perczben megtekintheti.

A midőn a nagyérdemű közönségnek irányomban tanúsított eddigi b. pártfogását megköszönöm, vagyok bátor azon alázatos kérelemmel a n. é. közönséghez fordulni, miszerint becses bizalmába továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel :

Fischer János.

6734. P.
1891.

Árverési hirdetmény.

A »Tisza«-biztosító társaság esődhitelezői közgyűlésének 3/1891. választmányának pedig 9/1891. es. v. szám alatt kelt határozatához képest a esődtőmegnek 514.418 frt 66 kr. névértékű követeléseit folyó ápril hó 22-ik napján reggeli 9 órakor a piacz-utczai 1824. sz. háznál, az udvarban balra, földszint levő irodában alólírott bírósági kiküldött közbejöttével tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek névértéken alól is azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Folyó ápril hó hó 27-én reggeli 9 órakor pedig ugyanott az irodai ingóságok: íróasztalok, iratszekerények, egy nagy Wertheim-szekerény, nyomtatott könyvek, továbbá mintegy 100 métermázsányi régi üzleti könyvek és írományok árvereltetnek el szintén készpénzfizetés mellett.

A követelések jegyzéke s az ezekre vonatkozólag megállapított árverési feltételek a esődtőmeggondnoknál a fenti helyiségben az irodai órák alatt addig is megtekinthetők, Debreczen, 1891. ápril hó 11-én.

196. 3—3.

Török Péter

bir. kiküldött.

Kostya János

ARANY-, EZÜST- és ÉKSZER-MŰVES DEBRECZENBEN.

Tisztelettel vagyok bátor a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani szerény berendezésű

arany-, ezüst- és ékszerárak,

valamint

zsebóráknak

lelkiismeretes kiszolgáltatását.

Fővállalok új ékszerek készítését, régiek átalakítását s javítását jutányos árák mellett. — Régi arany s ezüst töredékek megvétetnek, vagy becseréltetnek illő árban

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ajánlom magamat a nagyérdemű közönség b. pártfogásába.

Üzlethely: Széchenyi-utca, gróf Degenfeld-féle házban, Kunz József és Társaság üzletével szemben. 3—3.

TÓTH GYULA
ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
vaskereskedés Debreczen, főpiacz városház sarkán.
Ajánl:
Gazdáknak
mezőgazdasági eszközöket,
GAZDASSZONYOKNAK
konyha felszereléseket,
Iparosoknak
minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb acél szerszámokat utóbbiakért minden darab jótállás mellett.
Épület-vállalkozóknak
mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legszolidabb készítményekben
Legjutányosabb árák.

148. 100—22.